

Тетяна В. Мірзоєва

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0034-6138>

Валерія Ю. Вовк

Вінницький національний аграрний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4029-5109>

Юлія В. Мазур

Міжрегіональна Академія управління персоналом

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4728-4640>

Валентина В. Деньгуб

Одеський національний економічний університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-0253-9065>

Ігор О. Дземішкевич

Житомирський інститут ПрАТ ВНЗ "МАУП",

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4727-2241>

УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ РИЗИКІВ

Управлінські рішення в агробізнесі щодо підвищення економічної ефективності в умовах ризиків являють собою багаторівневу систему стратегічного, тактичного та оперативного планування, спрямовану на мінімізацію впливу дестабілізуючих факторів на фінансові результати господарювання. Така система охоплює диверсифікацію виробничої структури, використання страхових продуктів, застосування форвардних контрактів та опціонів, а також формування резервних логістичних потужностей. Впровадження цих інструментів набуває критичного значення для збереження фінансової стійкості вітчизняних агровиробників у турбулентному ринковому середовищі. У зерновому секторі пріоритетними є рішення щодо синхронізації технологічних операцій із прогнозованими періодами цінової активності, що передбачає коригування графіків збиральних робіт та відвантаження відповідно до кон'юнктурних прогнозів. Значну роль відіграють також інструменти цінового страхування, які дозволяють нівелювати наслідки різких коливань біржових котирувань. Для сектору технічних культур особливої ваги набувають рішення, пов'язані з управлінням валютними ризиками, що реалізується через розподіл валютної структури контрактів, а також через застосування технологій точного землеробства. Додатковим напрямом виступає довгострокове контрагування поставок основних виробничих ресурсів. Виробництво плодово-ягідної продукції потребує управлінських рішень із тривалим горизонтом планування, де ключове місце посідає багатофакторний аналіз ринкових трендів при виборі сортового

складу та закладці багаторічних насаджень. Важливим елементом є застосування механізмів попереднього фінансування з боку торговельних партнерів, що знижує потребу в залученні дорогих кредитних ресурсів, а також оптимізація сортової структури з метою подовження періоду надходження продукції на ринок. Інтеграція з міжнародними системами сертифікації якості відкриває доступ до сегментів із вищою доданою вартістю. Системне застосування ризик-орієнтованих управлінських підходів сприяє скороченню непередбачуваних операційних втрат, підвищенню рівня гарантованої прибутковості, зменшенню залежності від короткострокових ринкових коливань та формуванню стійких конкурентних переваг на зовнішніх ринках.

Ключові слова: управлінські рішення, агробізнес, ризики, економічна ефективність, диверсифікація, агрострахування, хеджування, форвардні контракти.